

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

Kiegyezés után.

Furcsa nép vagyunk mi magyarok! Nagyon szeretjük gyorsan megtalálni azt az okot, amely bennünket a munka, a kötelességteljesítés alól felmenthet. Nem szeretünk komolyan, álhatalatosan dolgozni és ezért bámulatos leleményesség fejlődött ki nálunk a munkakerülés indokolásában. De a külszint meg akarjuk menteni, mert a nyilvánosság kritikájától félünk. Nem akarunk ok nélkül munkakerülőknékné látszani.

Ezek a keserü igazságok tolnak az ajkunkra, midőn azt a levertséget, azt a közönyt és azt a társadalmi munkától való visszavonulást észleljük, amely a kiegyezés nyomán keletkezett.

»A kiegyezés újabb tíz évre béklyóba köti közgazdasági életünket, tehát hiába való a küzdelem a gazdasági önállóságért.«
»Koldus nemzet vagyunk, Ausztria kegyeitől függünk, szélmalomharc volna a hatalmas ellenféllel való küzdelem.«

»Hiábavaló a társadalom küzdelme, mikor a 48-as függetlenségi törvényhozási többség sem tudja önállóságunkat kivívni.«

Ilyen és hasonló álokoskodással igyekeznek sokan végét vetni annak a társadalmi mozgalomnak, amelynek zászlajára néhány év előtt a nemzet anyagi megerősítését, hazánk gazdasági életének függetlenítését és az általános jólét emelését irtuk jelszónak.

A munka nehéz, fárasztó és a mellett újra a hitetlenek gunyjából és lekicsinyléséből származó tövises fakadnak.

A gyenge akaraterejű, a léha és a gyáva megretten az élet fáradsalmaitól, de ez az ut az élet útja, amit a haza javát szívükön viselő honfitársaknak végig kell szenvedniök.

A napokban egyik vezető politikusunk figyelmeztette a nemzetet, hogy a mai politikai viszonyok Lengyelország sorsára juttathatják hazánkat.

A mi szavunk talán nem oly súlyos, de ép oly igaz. Mi is kénytelenek vagyunk figyelmeztetni honfitársainkat, hogy ha csak hazánk jelenlegi szomorú gazdasági viszonyain sopánkodunk és az azok megjavítására vezető munkák elől visszavonulunk, a teljes gazdasági megsemmisülés lesz nemzetünk sorsa.

Komoly pillanatok előtt állunk. A kiegyezés vajdika és maholnap újabb tíz esztendőre köti gazdasági sorsunkat hatalmas versenytársunkhoz.

Ebben a komoly pillanatban hazafias kötelességünknek ismerjük, hogy a helyzet hű föltartásával rámutassunk a fönt közölt álokoskodások tarthatatlanságára és megjelöljük a társadalom föladatait, a melyeknek lelkiismeretes teljesítésétől függ évezredes hazánk léte vagy megsimmissülése.

A kiegyezés újabb tíz évre toltta el az önálló vámterület életbeléptetését. Ez a sajnálatos körülmény a mai szomorú politikai helyzetből önként adódott; ebbe tehát bele kell nyugodnunk. Azt a keserü labdacot is szó nélkül le kell nyelnünk, hogy a kiegyezés újabb anyagi megterhelést ró amugy is tulságosan megsarcolt hazánkra, mert a mai viszonyok közt, a kellő előkészítés hiányában örvendenünk kell annak is, hogy tíz évre egyáltalában biztosítani tudtuk a gazdasági nyugalmat.

Ezek a sajnálatos körülmények azonban nem szabad, hogy kétségbeejtsenek bennünket; nem szabad, hogy a megkezdett munkában föltartóztassanak bennünket, mert tényként megállapíthatjuk, hogy a kiegyezésnek rendelkezései oda irányulnak, hogy a tíz évi lekötöttség megszűntével egyetlen oly közjogi akadály se merülhessen föl, a mely az önálló berendezkedésnek útját állhatná.

E szerint tíz év múlva az önálló vámterület életbeléptetése csak azon fog mulni, hogy akkoriban a magyar társadalomnak

lesz-e elegendő anyagi ereje és érettsége az önálló berendezkedésre.

Ma még nincs oly fejlett iparunk, hogy a külföldi behozatalra ne volnánk ráutalva. Kereskedőink ma még — nem sok kivételtől eltekintve — az osztrák nyújtotta hiteltől élnek és a magyar társadalom sem jutott még teljes egészében annak tudatára, hogy a honi ipart tettekkel pártolnia életkérdés a hazára. Mindezek folyamánként mezőgazdasági terményeinket önmagunk nem tudjuk teljes egészében fölhasználni, sőt azok nagy részét az osztrák piacokra vagyunk kénytelenek dobni.

Ily körülmények közt az önálló gazdasági berendezkedés csak a fogyasztó közönségnek újabb ipari vámokkal való megterhelését és mezőgazdánk helyzetének rosszabbodását vonta volna maga után. Ez pedig senkinek sem áll érdekében. Ellenben a most rendelkezésünkre álló tíz esztendőt okos, állhatatos munkában töltve biztos kézzel előkészíthetjük az országot a gazdasági önállóságnak rázkódtatás nélkül való életbeléptetésére.

Ausztriával szemben kormányunk érthető okokból sohasem lehetett önálló és ugyan ezen okokból a tíz év leteltével sem lesz önállóbb. Parlamentünket sok minden külső körülmény akadályozhatja akaratának érvényesítésében.

Az önálló vámterületet tehát csak a társadalom alkothatja meg. Ezért hirdetjük, hogy a magyar társadalomra rendkívüli föladatok várnak. Meg kell erősítenie a magyar ipart, ki kell szabadítani a magyar kereskedelmet az osztrák hitel járma alól és a mezőgazdasági termelés fölöslegére tengeri uton kell új piacokat teremtenie. Mindezeket megtévén, mindenki megvonhatja saját háza küszöbén a vámsorompót, és ezzel a nagy magyar társadalomnak önként ölébe hull az önálló vámterület. Ez tény és való, mert Ausztriának csak

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bányátellenében

A legolcsóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitünőnek bevált **Gentry kávé-keverék** kilója 3 korona 20 fillér.

addig kell Magyarország hitestársnak, a mig kizsákmányolhatja. Mihelyt azonban erre nem lesz képes, a »Los von Ungarn« jelszót tette váltják.

A magyar társadalom nem függ senkitől és semmitől. Szabad akaratának végrehajtásában mi sem gátolhatja. Ez a mi erős alapunk, a melyre a gazdaságilag független és gazdag Magyarországot óhajtjuk fölépíteni.

Tíz évi munka áll előttünk, a melyet már ma kell megkezdenünk, hogy idejében sikerrel bevégezhessük. Még áldozattól sem szabad visszariadnunk. Minden e célra áldozott fillérünk utódainknak javára válik. A gondos szülő félrerakja megtakarított pénzeszközét, hogy gyermekeinek jövőjét biztosítsa. A nemzet megerősítése érdekében hozott minden áldozat úgy tekinthető, mint ha takarékbba raktuk volna gyermekeink számára.

Minden magyar ember szükségletét lehetőleg a honi ipar termékeiből fedezze, minden üzletben honi árut kérjen és minden megbízható iparvállalat alapítását töle telhetőleg támogassa.

Ez a társadalmi munkának kezdete és ez egyuttal alapja a gazdasági szakkörök további munkásságának. A haza minden tagjától joggal kérhetjük, hogy vegye ki részét igaz lélekkel a nagy nemzeti munkából, a melynek nyomán áldás fakad a hazára.

Res urbana.

Zalaegerszeg város polgármestert készülő választani. A képviselőtestület tagjai tegnap tartottak a városházán értekezletet a polgármesteri szék betöltése tárgyában. Az értekezlet még csak előleges megbeszélés volt s a jövő héten dől el: kit óhajtának a város élére.

A pályázatot december 16-iki lejárattal kiírták, azonban ezideig még nem nagy érdeklődés mutatkozott a polgármesteri méltóság iránt. A szép, de terhes és exponált állás nem bír nagy vonzó erővel, aminek egyébként nagyon könnyű megtalálni a magyarázatát.

A jó polgármesternek olyan személyes kvalitásokra van szüksége, amelyekkel más, talán kevésbé terhes és zaklatott téren is boldogulhat. Azok közül, akik tucatszám vetik magukat a megüresedett állások után, polgármestert nem választhatunk. Azok pedig, akik már más téren pozíciót szereztek maguknak, tiszter is megmondolják, amíg egy agyonterhelt város vezetésének rengeteg gondját magukra vállalják.

Zalaegerszeg szegény város, amely immár elérkezett a teherviselési képesség utolsó állomásáig. Az adóalap, amelyre pótdadót lehet vetni, mindössze 117.000 K, tehát néhány ezer kiadás többlet a pótdadónak néhány százalékkal való felemelését jelenti. Ezért a megválasztandó polgármesternek arra sem lehet kilátása, hogy a fizetése hamarosan emeltessék. Az államnál, a vármegyénél évről évre újabb fizetésemelést, statusrendezést emlegetnek, tehát ott a kilátások is jobbák.

Mindezekkel csak azt akarom bizonyítani, hogy nehéz dolog a polgármester megválasztása a városi képviselőknek, akik lelkiismeretüknek

s a város polgárságának felelősek azért: kire bízzák a vezetést; nehéz sor annak is, aki vállalkozik a polgármesterségre, mert egy agyonnyaragott, anyagi bajokkal küzdő, kizsákmányolt város nemcsak az üdvös vezetést, hanem sorsának jobbra fordulását, a fejlődés új szakaszának megnyitását várja tőle. Talán többlet, mint amennyire fogyatékos eszközeinkkel képes lesz.

És az új polgármester nehéz viszonyok között kezdi meg hivatalos működését. A hosszú ideig tartó fejtelenség, torzalkodás eltagadhatatlan nyomokat hagyott a város ügyeiben. Lesz reparálni és pótolni való bőven.

Az egész város érthető érdeklődéssel várja: ki lesz a polgármester s mindenki vár tőle valamit; az új vezetőtől remélik rég megfeneklett tervek megvalósítását, új alkotások egész sorát, a polgárság érdekeinek védelmét.

Pedig jó lesz eleve tisztában lenni azzal, hogy nagy koncepciójú tervekről egyelőre le kell mondanunk. Pénz nélkül nem lehet alkotni, nekünk pedig éppen pénzünk nincs. Új keresetforrások nyitására, új adóalapok teremtésére, a közjövődelmek fokozására pedig nem alkalmas az idő.

Bizony bizony megelégedhetünk azzal, hogy a város új vezetője a város anyagi háztartásában az egyensúlyt biztosítja s a józan takarékoság elvét az egész vonalon érvényre juttatja. Ehez is egész férfiú kell.

* * *

Jellemző, hogy egész komoly formában felmerült a nagyközségi való visszafejlődés terve. Az indok az, hogy a rendezett tanács nagyon drága s a kiadások annyira fokozódnak, hogy a város előbb utóbb a tönk szélére jut.

Nem nehéz bebizonyítani, hogy Zalaegerszeg azóta merült adósságokba, amióta rendezett tanácsú várossá fejlődött. A terhek megnövekedését tehát a városi szervezetnek, az adminisztráció drága voltának tulajdonítják.

A dolog azonban nem egészen így van. Kétségtelen, hogy a rendezett tanácsú városok igazgatása aránytalanul drága s a közjövődelmeknek sokkal nagyobb részét emésztí fel, mint amennyit a szervezet a polgároknak ér; de ebből terheinknek csak kisebb része származott. A nagyobb részt olyan viszonyok idézték elő, amelyek semmiféle összefüggésben sincsenek a városi szervezettel. Az élet halad s egy fejlődni akaró, intelligens lakosságú várossal szemben ugyanazon igényekkel lép fel, akár polgármester és rendezett tanács, akár bírósági és előjáróság igazgatja a várost. Közegészségügyi, köztisztviselési, kulturális stb. célokra ugyanazt az összeget kellett volna áldoznia Zalaegerszeg nagyközségnek, mint amennyit Zalaegerszeg r. t. város áldozott. Mert a haladásról nem mondhatott volna le a nagyközség sem és nem a rendezett tanács kedvéért építettünk iskolákat, villamos központot, kórházat, városházát, nem a tanács kedvéért tartjuk tisztán az utcákat, sétatereket s nem a városi szervezet fog bennünket arra bírni, hogy csatornázunk, vízvezetékkel létesítsünk.

Hiába fejlődünk vissza nagyközségi, ezek a kiadásaink nem esőkennének. Mindössze kétféle tisztségviselőt nélkülözhetnénk s ezek fizetését takaríthatnánk meg. A polgármester helyett bíránk lenne; az árvaügyet ellátná a vármegye, a rendőrkapitány dolga pedig részben a szolgabíróra, részben a csendőrségre hárulna. A rendőrséget, a pénztárt s a többi tisztségviselőket csak meg kellene tartani. Maradna tehát talán 5 ezer, talán 10 ezer korona megtakarítás. De annyi is csak talán. Ezért pedig nem érdemes visszafejlődni.

Ha valaki bebizonyítja, hogy anyagi bajaink a visszafejlődés segitene, szívesen megyünk utána. De holmi problematikus megtakarításokért nem segítjük széjjelrobbantani a rendezett tanácsot.

Új és a változott viszonyoknak megfelelő városi törvény és új jövedelemforrás kellene. Akkor azután mindegy, akár bírósági, akár polgármester áll az ügyek élén. Az új törvényjavas-

latot pedig már készítik, — legalább úgy mondják, hogy készül. A fogyasztási adókból is kapnak a városok valami részesedést; szóval a kormány segitene akár a városok sorsán. Várjuk tehát be békességes türelemmel a mai szervezet mellett az új törvényt, amely a városokat szélesebb körű önkormányzathoz s nagyobb jövődelemhez juttatja.

* * *

Zalaegerszegen 75%, Nagykanizsán 76% a városi pótdadó. Erősen meg kell tehát fizetni a városi élet előnyeit. Ehez járul még a városokban egyre fokozódó drágaság s a társadalmi adóknak százféle neme, amely alól a városi ember nem huzhatja ki magát.

Különösen Zalaegerszegen sok a 75%. Szűk körű gazdasági viszonyaink nagyon terhes teszik az adót, amelynek a fogyasztókra való áthárítása csak élénk forgalom s a fogyasztás folytonos emelkedése mellett lehetséges.

Zalaegerszegen a fogyasztók legnagyobb része hivatalnok; az őstermelő, a kereskedő és iparos, tehát az adó legnagyobb részét erre igyekszik áthárítani. Csakhogy az a baj, hogy nagyon csekély mérvben sikerül nakik. Mert a hivatalnok jövődelmének nem emelheti, a drágaságnak s ezzel együtt az adóáthárításnak a fogyasztás redukálásával, az igények leszorításával szegül ellene. Megesappanik a fogyasztás, nem emelkedik a forgalom s a közterhek emelkedésének, a drágaságnak sulya visszaterelődik a produktív osztályokra is.

Igy van ez nálunk. Drágább lett a ruha: felvesszük a foltosat is; megdrágult a tej: veszünk egy félliterrel kevesebbet; megdrágult a hus, liszt, zsír: egy tál étellel kevesebb kerül az asztalra. Ahol pedig ugyazólvan az összes fogyasztók a jogos igények határain belül kénytelenek huzódni, ott nagyon megesappanik a keresetképeség, a produkció, a fogyasztás; nem lehet az adót áthárítani s az megtámadja a meglévő tőkét. A saját vérével táplálkozik a szervezet s előbb utóbb felemészti magát.

Magyarországnak nagyon sok városa tengődik így, mint mi. Megemészítették magukat a nagy sietésben. A mult évtizedek lázas alkotási vágya rengeteg összeget emésztett fel s a polgárság kinszenvedéssel adózik a jövő nemzedékek javára.

Járási értekezletek.

A mult héten a vármegye több járásában értekezletek voltak a tisztújítás előkészítése céljából. Az értekezletek jegyzőkönyveit, illetve értesüléseinket az alábbiakban közöljük.

Jegyzőkönyv, felvétel a novai járás megyebizottsági tagjai által a f. évi december hó 16-án megtartandó megyei tisztújításon követendő magatartás tárgyában megtartott járási értekezletről, Nován, 1907 évi december hó 3-án.

Jelen az alulírottak. Az értekezlet elnökeül egyhangulag Stádel János, jegyzőül Höhn Béla választatnak meg. Elnök üdvözli a megjelent bizottsági tagokat, ismerteti az értekezlet célját, bemutatja a Zalaegerszegen, 1907 évi szeptember hó 28-án megtartott megyei tisztújító jelölő értekezleten hozott határozatot, felkéri a megjelent megyebizottsági tagokat, miszerint esetleges észrevételeiket megtegyék.

Az értekezlet beható tanácskozás után a következő határozatot hozta:

Határozat. A megyebizottsági tagok, mint a választó közönségnek megbízottjai bizalmat szavaznak Máyer István főszolgabírónak és Farkas István szolgabírónak és azon határozott óhajuknak adnak kifejezést, hogy őket a járás továbbra is megtarthassa. Alispánnak egyhangulag: Árvay Lajost, főjegyzőnek: Kolbenschlag Bélát óhajtják megválasztani. A többi állásra nézve a központi tisztikarban a jelölés változatlan. — Az értekezlet a Zalaegerszegen 1907 évi szeptember hó 28-án megtartott értekezlet határozatát magáévá

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megemlést a köhögést, elcsúszást, újul lemondást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntelen tanár és orvos által naponta ajánlva

Mindenkinek érdekesnek találhatók a kórházak, kórházak mindenkor „Roche” eredeti csempeidőrei.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Magyar orvosok számára a gyógyszeriparban — Az Országos Kórházak és Kórházak —

teszi, mégis azon határozott kijelentéssel, hogy az esetleg megüresedő esáktornyai főszolgabírói állásra Szalmay József tb. főszolgabíró, az ujonnan felállítandó balatonfüredi főszolgabírói állásra Kovács Rezsőt öhajítja megválasztani.

Az értekezlet még azon öhajításának is kifejezést ad, hogy a megüresedő főszolgabírói állások, az ezen állásra pályázó tisztviselőknek, a vármegyében eltöltött szolgálati idejének figyelembe vételével töltsenek be. A megüresedő szolgabírói állások elsősorban csak a vármegye szülöttei által töltsenek be, csak ha már vármegyebeli pályázó nem lenne, töltsék be az üresedésben levő szolgabírói állás más megyebeli pályázó által és kívánja, hogy a jelölés a következő sorrendben történjék: 1. dr Udvardy Imre, 2. Paál Viktor, 3. Gózon István, 4. Kiss Dezső, 5. Botka Andor. Az értekezletnek egyéb tárgya nem lévén, a jegyzőkönyv felolvastatott, helybenhagyatott és aláíratott. Kmft.

Stádel János elnök, Höhn Béla bizottsági tag jegyzőkönyvvezető, Strausz Sándor, Horváth Vince, Vizsy Boldizsár, ifj. Stádel János, Zarka Károly, Kuntsnig Antal, Persay Gyula, Kukoreilly Ferenc, ugyis mint Dansecs János megbízottja.

Felvétetett Perlakon, 1907 évi november hó 29-én a perlaki járás törvényhatósági bizottsági tagjainak a vármegyei tisztújítást tárgyaló értekezletéről.

23 járási bizottsági tag közül megjelent: dr Böhm Sidney m. t. b. főorvos, dr Braun Nándor orvos, Ehrenreich Nándor plébános, Füzesy Gusztáv körjegyző, Harmat Nándor körjegyző, Kisfaludy Gyula körjegyző, Kovács János főerdész, Kovács Rezső főszolgabíró, Lisziák Lajos plébános, Mihácz János körjegyző, Peczek György esp. plébános, címz. kanonok, dr Szabó Zsigmond orvos, dr Tamás János ügyvéd, Verly Ernő tkptári pénzt., dr Zakál Lajos ügyvéd, dr Zalan Gyula földbírtokos, Zala József körjegyző. Dr Tamás János üdvözlöi a megjelenteket, kéri, hogy az értekezlet vezetésére elnököt válasszanak. Az értekezlet elnökül dr Tamás Jánost kéri fel, ki a jegyzőkönyv vezetésével Harmat Nándort bizza meg. Ezután elnök előterjesztésére többek hozzászólása után az értekezlet elhatározta, hogy a december havi megyei tisztújításra vonatkozólag a megüresedő állásokra a következő urakat jelöli: I. Megyei főjegyzőnek: Kolbenschlag Béla esáktornyai főszolgabíró urat; II. a perlaki főszolgabírói állásra: 1. Kovács Rezső perlaki főszolgabíró urat; 2. Szalmay József esáktornyai tb. főszolgabíró urat; 3. dr Ságváry Jenő tapolezai szolgabíró urat.

Amennyiben Kovács Rezső ur a balatonfüredi főszolgabírói állásra pályázik, erre öt jelöli és támogatja. Kimondja az értekezlet azt is, hogy amennyiben a esáktornyai főszolgabírói állás megüresedvén, arra Szalmay József ur is pályázik, erre az állásra öt jelöli és támogatja. A többi járási főszolgabírói állásokra nézve az értekezlet azt határozta, hogy az illető járás kétségtelenül megnyilvánuló akaratát segíti majd érvényre juttatni, mégis azzal, hogy e tekintetben is első sorban a pályázóknak a vármegyénél eltöltött szolgálati idejét tartja szem előtt. A szolgabírói állások tekintetében csak annak kijelentésére szorított az értekezlet, hogy a perlaki járás jelenlegi szolgabíráját, dr Skublics Gábor urat első osztályú szolgabírónak öhajítja azzal, hogy szolgáltatására továbbra is a perlaki járásba osztassék be. Az értekezlet elhatározta azt is, hogy ezen jegyzőkönyv méltóságos gróf Batthyány Pál főispán urnak, nagyságos Árvay Lajos alispán urnak, a szeptemberi jelölt értekezlet elnökének: dr Barcza László urnak, a jelen jegyzőkönyvben megnevezett jelölt uraknak és Zalavármegye összes bizottsági tagjainak tudomásvétel és pártolás végett megküldessék. Megjegyeztetik, hogy az értekezlet összes határozatait egyhangulag hozta, kivéve azt, hogy egyedül Peczek György bizottsági tag ur ezen határozatok közül csak ahhoz az egyhez nem járult hozzá, hogy a perlaki főszolgabírói állásra Kovács Rezső és Szalmay József után dr Ságváry Jenő jelöltessék, hanem dr Ságváry Jenő helyébe a maga részéről Farkas Kálmán szentgróti szolgabíró jelölése mellett foglalt állást.

Felvétetett Tapolezán, 1907 évi november hó 29-én.

Jelenlevők: Forster Elek, Nedeczky Jenő,

Békffy István, Glazer Sándor, Ley József, Kéry Gyula, Magyar István, dr Fischer Gyula, Csígy Ferenc, Frisch Kipót, Marton Gyula, Czuppon Sándor, Németh Ignác, Leszner Sándor, Csekő Kálmán, Horváth Jenő, Fehér Sándor, Csemez Elek, Csemez Pál, Varga János, Gschwendtner Géza, Papp Lajos, Papp Mihály, Scheer József, Cságyó Pál, Tus Antal, Hirsch Lipót, Pék János, Virius Vince, Fekete Gáspár, Orosz Ernő és Takács Jenő, Zalavármegye törvényhatósági bizottságának tagjai a tapolezai járásból. Forster Elek elnök az értekezletet megnyitván, üdvözlöi a megjelenteket s a jegyzőkönyv felvételére Horváth Jenő Tapoleza nagyközségi főjegyzőt, hitelesítésére pedig Ley József prépost-plébánost és Takács Jenő kir. körjegyzőt kéri fel, egyúttal előadván, hogy a mai értekezletet a központi kijelölt bizottság elnökének Barcza László urnak megbízása folytán hívta össze oly célból, hogy a tapolezai járás foglaljon állást a folyó évi december 16-án megejtendő vármegyei tisztújítás kérdésében és különösen nyilatkozzék meg a járást első sorban érdeklő központi és tapolezai, valamint a balatonfüredi járási tisztviselők személyére nézve, — mielőtt azonban utobbiak tekintetében javaslatát megtenné, felolvassa Árvay Lajos urnak, Zalavármegye alispánjának hozzá intézett levelét, melyben őt arról értesíti, hogy a veszprémi kir. ügyesség a Szentmiklóssy Gyula tapolezai járási főszolgabíró ellen Mihákovics Tivadar és társainak feljelentése alapján folyamatba tett bünyűgy nyomozást megszüntette, minél fogva nem forog fenn semmi akadály annak, hogy Szentmiklóssy Gyula tapolezai járási főbíró ezen állásra ujabban jelöltessék.

Elnök előadása s vonatkozó javaslata után az értekezlet beható tanácskozás mellett Nedeczky Jenő (aki határozottan kijelentette, hogy Szentmiklóssy Gyula ügyére és személyére nézve semleges kíván maradni), Czuppon Sándor, Glazer Sándor és Ley József bizottsági tagok felszólalása után egyhangulag következő határozatot hozta: Az értekezlet hozzájárul a vármegye központi tisztviselőinek azon urak személyében leendő jelölésére, kiket az illető állásokra a Zalaegerszegen 1907 évi szeptember hó 28-án a vármegyeház nagytermében megtartott értekezlet felsorolt. A tapolezai főszolgabírói állásra jelöli és megválasztani öhajítja Szentmiklóssy Gyula eddigi főszolgabíró. Tapolezai szolgabíróul jelöli és egyúttal I. osztályú szolgabíróul megválasztani kéri Langer István II. osztályú szolgabíró. A balatonfüredi főszolgabírói állásra jelöli és megválasztani öhajítja Kovács Rezső jelenleg perlaki főszolgabíró s végül a balatonfüredi szolgabírói állásra jelöli és megválasztani öhajítja Ságváry Jenő dr eddigi tapolezai I. osztályú szolgabíró.

Az értekezlet a zalaegerszegi, zalaszentgróti, sümegi, keszthelyi, pacssai, nagykanizsai, letenyei, perlaki, esáktornyai, novai és alsólendvai járásokra vonatkozólag a jelölésektől tartózkodott azon feltevésben, hogy ezen járasok is mellőzni fogják a tapolezai járásra vonatkozó jelöléseket s ezáltal módot és alkalmat szolgáltatnak arra nézve, hogy járási tisztviselőit minden járás, mint közvetlenül érdekelt fél, önmaga jelölhesse ki. A balatonfüredi állásokra vonatkozó jelölését ezen járási értekezlet fentebbi indokolás dacára mégis azon okból tette meg, mert az 1908. január 1-én életbe lépő balatonfüredi járás a jelenlegi tapolezai járásból hasad ki s az odatartozó bizottsági tagok jogait ma még csak itt gyakorolhatják.

Nedeczky Jenő bizottsági tag indítványa folytán az értekezlet Langer István jelenleg tapolezai járási szolgabíró a Zalaegerszegen 1907. szept. 28-án a vármegyeház nagytermében megtartott értekezlet által a megüresedő főszolgabírói állásokra jelölt szolgabírák közé felvételre kéri. Végül elhatározza az értekezlet, hogy a tapolezai járás bizottsági tagjai közül meg nem jelentek fentebbi határozatról értesítettének és véleményük közlésére felkéressenek.

Ezen gyűlés tárgya kimérítve lévén, elnök azt 12 órakor bezárja. Horváth Jenő sk., jegyző. Forster Elek sk., elnök. Fentebbi jegyzőkönyvet hitelesítjük: Ley József sk., Takács Jenő sk. A fenti határozathoz hozzájárulunk: Bognár Károly, Berger Vilmos, Bajnóczy Gábor, dr Berger Sándor, Csöndes József, dr Deák Jenő, dr Huray István, Halbyk Cyprián, dr Hoffmann László, Hirschfeld Samu, Kiss Vilmos, Kolezonay Antal, Leszner Samu, Luczó Antal, Lusztig Ferenc, Lőke István, Mátyás Sándor, Nagy Sándor, Rónay Albert, Révész Adolf, Segesdy Ferenc,

Soós Gábor, Sandli Lajos, Szűts Károly, Tólos Dániel, Tóth Lajos, Vastagh János, Vurglich Ágoston.

A sümegi járás bizottsági tagjai által Barcza László elnökle alatt tartott értekezlet kimondta, hogy Solyom Tivadar sümegi főszolgabírónak és Karácsony Kálmán tb. főszolgabírónak — érdemes szolgálataik elismerése mellett — újból leendő megválasztását kívánja. A középpontban megüresedő főjegyzői állásra Kolbenschlag Béla esáktornyai főszolgabíró mellett foglal állást. A tapolezai főszolgabírói állásra való szavazást mindegyik bizottsági tag lelkiismeretére bizza. A letenyei főszolgabírói állásra megvárja az illető járás megyebizottsági tagjainak határozatát. A esáktornyai főszolgabírói állásra Szalmay József, a most szervezendő balatonfüredire Kovács Rudolf perlaki főszolgabíró mellett foglal állást. A megüresedő főszolgabírói állásokra első helyen Karácsony Kálmánt, 2-ik helyen Bogay Györgyöt, 3-ikon Farkas Kálmánt jelölték. A megüresedő szolgabírói állásokra dr Huszár Pált, Paál Vikort, Gózon Istvánt és Botka Andort, az esetleg megüresedő aljegyzői állásra Botka Andort jelölték. Egyebekben maradt a mai helyzet.

A zalaszentgróti járásbeli megyebizottsági tagokat gróf Batthyány József orsz. gyűlési képviselő értekezletre hívta össze. — A szép számmal egybegyűltek megválasztván a gyűlés egybehívóját elnökül, jegyzőnek pedig Békffy Elek megyebizottsági tagot, élénk eszmecsere után egyhangulag kimondták, hogy a központban tartott értekezleten megállapított névsort a központi, valamint a szentgróti tisztviselőkre vonatkozólag elfogadják; megjegyezve, hogy ha a perlaki járás főbírája balatonfüredi járási főbíróvá választatnék meg, helyébe Farkas Kálmán szentgróti tb. főbíró megválasztását, az ő helyébe pedig Paál Viktor tb. szolgabíró öhajítja. Nagy vita folyt Merkly Antal és Szentmiklóssy Gyula jelölése mellett és ellen; e tárgyban — valamint a többi járási tisztviselőkre vonatkozólag megállapodás nem jött létre.

Letenyén december 5-én jöttek össze a járás törvényhatósági tagjai. Az értekezleten tizenhatan vettek részt s tizenegy szavazattal hat ellenében a letenyei főszolgabírói állásra Merkly Antalt, a járás eddigi főszolgabíráját jelölték. Több törvényhatósági bizottsági tagot az értekezleten való megjelenéstől a rossz idő tartott vissza.

Jelölték továbbá főszolgabírói állásokra Bogay György, Gájássy Lajos, Farkas Kálmán és Karácsony Kálmán szolgabírákat.

Zalaegerszegen hétfőn volt járási értekezlet, amely elfogadta a vármegyei értekezlet jelöléseit, azzal a módosítással, hogy a megüresedő főszolgabírói állásokra Szalmay József esáktornyai, Bogay György zalaegerszegi, Farkas Kálmán zalaszentgróti, dr Ságváry Jenő tapolezai, Karácsony Kálmán sümegi szolgabírákat és Bubics Tivadar aljegyzőt jelölte, a fenti sorrendben. Szolgabírói állásokra jelöltettek: dr Huszár Pál aljegyző, Paál Viktor, dr Udvardy Imre, Botka Andor és Gózon István.

Aktualitások.

(A nemzetiségi kérdéshez.) Akik a magyarországi nemzetiségek elnyomása felett panaszkodnak, jó lesz, ha Posen felé fordítják figyelmüket.

A németek nem édesgetéssel, sőt még nem is szelid nyomással, hanem a leghatározottabb nemzeti politikával akarják a lengyeleket elnémetesíteni. Pedig a lengyeleknek történelmi jogaik vannak, amire a tótok, ez a szláv töredék, a románok, a Magyarországra szorult dák pásztörök s a német telepesek, akiket az ingyen föld hozott ide régi hazájukból, nem hivatkozhatnak.

Hogyan telekiabálna a világot a vén norvég, ha úgy cselekednének a nemzetiségekkel, mint a poroszok, akik, miután iskolákkal, protestáns templomokkal, állami bankkal nem sikerült a lengyeleket elnémetesíteni, most ki akarják lábaik alól sajátítani a földet. És bizonyos, hogy a lengyelek minden szivóssága dacára száz év múlva német lesz az ur Pózenban, mert a német ur akar lenni a maga területén. És ur lesz, mert akar.

Mi történnék akkor, ha Magyarország olyan radikális eszközökhöz fordulna, mint a németek? Európa minden városában Hlinkák és Lukácsiuk ordítanak tele a világot a magyarok barbársága ellen s Björnson léghajós flotta élén repülne

ellenünk. Mivel azonban a hatalmas Németországról van szó, hallgatnak a nemzetiségi apostolok a nemzeti jogok nagy prófétái is legfeljebb a magyarok ellen eresztenek meg egy-egy ádáz förmérvényt.

A magyar nemzet mindig rokonszenvezett a lengyelekkel. Sokan élnek még köztünk, akik 1863-ban, az utolsó lengyel szabadságharcban vérüket ontották az akkor végleg elbukott lengyel ügyért. Elismerjük, hogy gonosz erőszak az, ami most a lengyel birtokosok ellen készül.

De a magyar nemzeti célok szempontjából van ennek a dolognak egy nagy tanulsága. A magyarok megtanulhatnak, hogy miként teremti meg az uralmát egy nemzet, amely ur akar lenni a maga földjén és kedve szerint alkotja meg a törvényeit. Megtanulhatják a magyarok, hogy egészen más dolog egy másik ország ügyeiről frázisokat mondani és más dolog egy országban uralkodni.

A német sajtó lelkes előharcosa a magyarországi pángermán propagandának és nyakra före jelennek meg cikkek arról, hogy miként nyomják el Magyarországon a németeket. Ha nem lenne olyan szomorú, kacagni kellene az ellentét felett, amely a magyarországi németek sorsa feletti kesergés és a lengyelek kipusztítása között van.

A nemzetiségek pedig a németek példájából megtanulhatnak, hogy Németországból már régen kiverték volna őket, ha úgy viselkednének, mint nálunk.

Hatalmas, önálló nép volt valaha a lengyel; kiüríthatatlan történelmi tradíciói vannak és nagyszabású nemzeti kulturája van. Ha lehet elfoglalt országu népnek joga nemzeti nyelvéhez és nemzeti kulturájához, úgy bizonyára a lengyel ez — és a világ mégis elnézi, hogy Németországban úgy bánjanak vele, mint egy hontentata törzssel. Sem történelmi multja, sem államalkotó történelme, sőt még tradíciói sincsenek a mi nemzeti-égeinknek. Hiszen úgy vándoroltak be hozzánk. És nálunk fordított képe van a harenak; a nemzeti-geket akarunk itt államot alkotni.

Adj a tónak szállást és kiver a házból.

De vigyázzanak a nemzetiségek, nehogy a magyarok a poroszoktól tanuljunk nemzetiségi politikát csinálni.

* * *

(A hazatérőkért.) Amily örvendetes egyfelől az a tünet, hogy Amerikába vándorolt véreink tömegesen térnek vissza: másfelől olyan nagy gondot okoz mindazoknak, akiknek e csalódott, szegény emberek sorsa szíven fekszik: a visszatértek elhelyezése.

Az amerikai nagy pénzügyi válság, melynek oka a rohamosan fejlődő gazdasági élet folytán beállt termelési fölösleg: már Európára is kezd rávetni pusztító hullámain és fél, hogy fejlődő iparunk és kereskedelmünk is meg fogja sínyleni. Ilyen viszonyok között minden ipari vállalkozó feje fölött ott csüng a fenyegető Damokles-kard és bénítólag hat munka és termelési kedvére.

Mégis hihető, hogy a jelenlegi állapotok mellett is el tudjuk helyezni kenyérkereső állásokba visszatérő honfitársainkat. Hiszen már évek óta hangzanak fel panaszok a munkáshiány miatt. Egyes iparágak pláne újabb időben már a külföldhöz voltak kénytelenek munkásokért fordulni. Nagy megkönnyebbülés lesz tehát azokra nézve, ha igényeiket képzett és tanult magyar munkástannyal elégíthetik ki, mert ez először is kevesebb pénzükbe kerül, másodsor pedig az üzemben a megbízhatóság újra helyreáll. Külföldi vállalatok vezetői mondják, hogy a magyar munkásnál lelkiismeretesebb és megbízhatóbb alig található.

A hazavándorlók segítő-akciójában maga a kormány jár elől jó példával. Amint gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tudomást szerzett arról, hogy a Cunard-társaság hajói nagy rajokban készülnek szállítani Európába minden nemzetbeli munkásokat: a Cunard magyarországi helyettesét, az Adria-részvénytársaságot rögtön olyan irányú intézkedésekre hívta föl, hogy a Cunard New-Yorkból Fiuméba induló hajói elsősorban a magyar visszavándorlókat vegyék föl, más államok visszavándorlóit pedig csak akkor, ha a hazaszállításra jelentkező magyarok után még van a hajón üres hely. A visszavándorlás kérdésében értekezlet is volt a belügyminiszteriumban az érdekelt miniszteriumok képviselőinek részvételével. A tanácskozók a visszavándorlás ügyében azt az álláspontot foglalták el, hogy a hazatérő munkások nagy tömege minél előbb képességeinek és hajlamainak megfelelő munkát kapjon, de úgy, hogy az itteni

munkabérekért ne rontsák és az itthon levők közt elégedetlenségeket ne szítsanak. Az egyes szakminiszterek az értekezleti megállapodás értelmében a lehető legrövidebb idő alatt összegyűjtik a munkásszükségletre vonatkozó kimutatásokat. Ezeket a kimutatásokat alkalmas módon országszerte közhírré fogják tenni. Fiumében a munkások szétosztását a földművelésügyi miniszter által máris felállított munkásközvetítő kirendeltség fogja eszközölni. E munkásközvetítő kirendeltség egy osztálytanácsos vezetése alatt javában működik és a visszavándorlókat ellátja több olyan címmel, ahova állást ért teljes bizalommal fordulhatnak.

De nem csak a kormány, hanem az ipari és gyári körök is tevékeny részt vesznek az akcióban. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége december 2-án az érdeklődők részvételével gyűlést tartott a „kivándorlási központ” megalakítása tárgyában, amelynek eszméje már a nyáron tartott kivándorlási ankétnen felmerült és általános helyesléssel találkozott.

A kereskedelmi és iparkamarák pedig köriratban hívták fel a hatáskörükbe tartozó vállalkozókat, hogy munkásigényeiket minél hamarabb jelentsék be. Az adatokat azután a kamarák azonnal rendelkezésére fogják bocsátani a Fiumében működő munkásközvetítő kirendeltségnek.

Megmozdult tehát minden állami és társadalmi faktor a szerencsétlenek megmentésére. A nagyarányú akciót, azt hisszük, teljes siker fogja koronázni. Kell is, hogy sikere legyen, mert gazdasági életünk hatalmas fellendülése várható tőle és nem lesz oka ezután a magyar munkásságnak külföldre gravitálni. Magtalanja anyagi boldogulásának forrását itthon, azaz megelégedését „honját e hazában” . . .

* * *

(A vármegyéből.) A mult hét a jelölő értekezletek hete volt. A járásokban egymást érték az értekezletek, amelyek némely változtatással vizsgálgai voltak a Zalaegerszegen tartott vármegyei értekezlet határozatainak.

Mindazonáltal az eltérések lényegbe vágók s még mindig nagyon kétes, hogy a tisztújítás nem hoz-e nagyobb izgalmakat.

A központi tisztikarban megüresedő állások betöltése nem fog emóciókkal járni. Tudvalevőleg Czukelter Lajos főjegyző nyugalomba vonul s helyébe — a vármegye egyhangú bizalmából — Kolbenschlag Béla, a csáktornyai járás jeles főszolgabírája — kerül. Dr Huszár Pál aljegyző előreláthatólag csáktornyai szolgabíró lesz, de hogy helyét ki foglalja el, egyelőre bizonytalan.

A főszolgabírói állások körül fejlődik ki nagyobb küzdelem. Szentmiklóssy Gyula tapolcai és Merkly Antal letenyei főszolgabírákat a vármegyei értekezlet nem jelölte, míg a járási értekezletek mindkét főszolgabíró megválasztása mellett nyilatkoztak.

Kovács Rezső perlaki főszolgabíró az ujonnan szervezett balatonfüredi járásba pályázik s megválasztása kétségtelen.

Igy tehát négy, esetleg két főszolgabírói állás kerül betöltésre. A vármegyei értekezlet Szalmay József, Karácsony Kálmán, dr Sághváry Jenő és Farkas Kálmán szolgabírákat jelölte.

Szalmay Józsefnek csáktornyai főszolgabíróvá való megválasztása bizonyos. Ellenjelöltje nincs is.

Főszolgabírói állásra pályázik Bogyay György zalaegerszegi szolgabíró is és ha az előjelek nem esálnak, megválasztatása valószínű.

Farkas Kálmán szintén erős kilátásokkal nézhet a választás elé.

Dr Sághváry Jenő és Karácsony Kálmán mellett hosszú szolgálatuk szól.

A választási küzdelem tehát érdekes lesz s most is ott vagyunk, ahol választások előtt eddig is voltunk: az eredmény bizonytalan.

A Zalaegerszegen tartott jelölő értekezlet határozatainak az egész vonalon való keresztülvitele kétes.

A megüresedő szolgabírói állásokra majd harminc pályázó van. Első sorban a három tb. szolgabíró: Paál Viktor, Botka Andor és Gózon István. Pályázik dr Udvardy Imre, a vármegyei függetlenségi párt ifjú jegyzője is. Valószínű, hogy a szolgabírói állások betöltésénél is névszerinti szavazásra kerül a sor.

* * *

(Politika.) Tovább beszéltetik a kormány obstruáltatik. Ez a helyzet szignaturája.

A horvátok nem maradnak békében. A Lyuba,

Péro és Mirkó kifogytak a szuszából, jött tehát Bogoszláv Mazuranios. És beszélt, az ördög tudja mit. A napilapok nagy bölcsen csak annyit jeleznek, hogy visoki szoboréval kezdte. A honatyák pedig azt mondhatták rá: ne rázsim. (Nem értem.)

A magyarok közül legérdekesebb volt Sándor Pál, akinek nem tetszik a kiegyezés, valamint nem tetszik az sem, hogy a mai kormány csinálja meg. Bizonyítgatta nagy apparátussal, hogy az Ausztriával való kiegyezés szerződési formája már régebbi keletű és darabont szülött. Sztérényi József államtitkár pedig tulment Sándor Pálon, mert bebizonyította, hogy a szerződéses forma gondolata még a darabont korszak előtt született. A közvélemény azt hitte, hogy Sándor Pál a magyar kereskedők álláspontját képviseli, pedig éppen a lipótvárosi kereskedők haragudtak meg rá legjobban. A bizalom ingadozik.

Lengyel Zoltán az egyszakosos ellen beszélt s egyuttal megmosdatta egy kicsit a függetlenségi pártot is. Mert ő most negyvenévesebb.

Az alkotmánybiztosítókra vonatkozó törvényjavaslatokat a főrendiház bizottságában tárgyalták a mult héten. Wlassics Gyula azt mondta a javaslatokról, hogy alkotmányos életünknek azt a feltételt, hogy a hatalmi körök megosztása felett politikai testület — a minisztertanács — döntött, kiküszöböljük a önkormányzatot a kormány rendeleteivel szemben bírói oltalom alá helyezik. Tehát az önkormányzati jogok tisztázatnak, ami kétségtelenül nagy vívmány. Végeredményében azonban ez is csak papiros. Apponyi egyszer azt mondta, hogy nincs egyetlen alkotmány sem a világon, amely annyi biztostékkal volna körülbástyázva, mint a miénk. Csak meg kell tartani a törvényt. — De azért mégis bevonult Szulyovszky Dezső a vármegye-házba részben németül, részben magyarul vezényelt katonák kíséretében. Itt a baj, nem a papiros garanciákban.

Bánffy kegyelmes ur által vezetett egy küldöttség a belügyminiszterhez Maros-Tordából. Az autonóm párt nincs megelégedve Ugron főispánnal, mert belenyult a panamafészekbe. Bánffy Dezső báró tehát az autonómia nevében igazságot kért Andrássy Gyula gróftól. A belügyminiszter azonban kemény választ adott. Megvédte a főispánját s egy kicsit kitanította a küldöttséget az autonóm jogok tiszteltéről. Ebből is megértettük, hogy a belügyminiszter feltétlenül tiszteletben akarja tartani az önkormányzati jogokat, de a főispánjaival nem enged packázni.

Jegyzeteimből.

(K.) (Az éhenkórász.) Süldő diák koromban az apám megvizsgálta a fíkomat s a fenékén talált egy csomó verset, amelyeket önmagam követtem el. Arra sem méltatta a poemáimat, hogy elolvassa, hanem becitálta a szobájába s rettenetes színekkel festette meg a jövőndöt, amely a poétás emberekre vár. A verscsinálók csak éhenkórászok — mondta az apám, — akik polgári jólétet és társadalmi tekintélyt soha sem tudnak maguknak szerezni. Amolyan bomlott agyu emberek, akiknek semmi hasznát sem vezet a világ, sőt megrontják az ifjúságot s józan munkásság helyett ábrándok után kergetik stb. stb.

A verseim elégték, én pedig eltiltattam a versgyártástól. Valószínű, hogy nem volt bennem igazi poéta lélek, mert az kitört volna az apai tilalom dacára is. De az bizonyos, hogy egy csomó rossz vers-től az apám mentette meg a magyar irodalmat. A poétás hajlandóságból azonban annyi mégis megmaradt, hogy ma is szeretem a költőket s amikor életük folyását olvasom, mindig eszembe jut az apám, aki nagyon jó gazda volt, de nem tudta belátni, hogy mi szükség van az éhenkórászokra, akik verseket irnak és elzüllenek.

Az én öregem nem állott egyedül a nézeteivel. Sőt mondhatnám: tipust képviselt. A magyar társadalom nem tudja megbecsülni az író embert, nem tud lelkesülni a poétákért.

Az éhenkórászokat látja bennük, akik a züllés utjain járnak.

És bizonyos, hogy a költők sorsa: tragédia. Mennyi nyomorúság, szenvedés kíséri a legnagyobbakat végig az életen s bár lépteiket örökre vízhangozza az idők osarnoka, utjuk a nyomorúságon keresztül vezet a halhatatlanságig.

Aesopus, a meseíró rabszolgája volt valami

sok ökrü lid főrbak s ugy halt meg, hogy letaszították a hegyesucsról. Plautus, a másik klasszikus, egy római péknek a rabszolgája volt s ma is élő-eleven komédiáit csak éjszaka írhatta, mert nappal a gazdája száraznalmát hajtotta.

Az öreg Cervantes, aki Don Quixotte-ja előszavában kezeit csókolja kegyes urának, Lemos grófnának, éhen halt meg, rothadt szalmán.

Tasso betekig nem mehetett az utcára, mert nem volt ruhája. Egy nappal azelőtt halt meg félőrülten a kiállott szenvedések után, mint amikor Kelemen pápa kitűzte a Capitoliumban felállított szobrának megkoszoruzását.

Az angol Greene, ha szüleinek valami régi cselédje föl nem szedi az utcán, olt halt volna meg. Csak egy inge volt, amiben eltemették, egyéb ruháit három shillingért adták el, s ebből vettek neki szemfödőt. Massinger, a dráma megteremtője, koldus módjára csavarogta be Angolországot s valami nyomorult faluban veszelődik el, ahol a plebánia halotti könyve így parentálja el: Massinger Fülöp idegen.

Milton az »Elveszett paradicsomért« tiz arany tiszteletdíjat kapott, Klopstock a Messiásért egy kabátra való posztót. Igaz, hogy a kabát térdén alul ért.

Burns mindenből kifogyván, kénytelen volt finánnak beállani s az éhségláz gyötörte, mikor a legszebb verseit írta. Corneille utolsó kívánsága egy kanál husleves volt: nem teljesedett.

Beethoven nagyon gyakran volt olyan helyzetben, hogy nem tudta a mosónőjét kifizetni. Lenau tábornoknál halt meg. Camoens egy idegen világ-rész vad szigetén, ahol nem akadt, aki szemeit lefogja. Savage Rihárd az adások börtönében épp akkor, midőn a londoniak a legzajosabban tapsolták egyik vigjátékát. Shelley, ez a rettentő genie, a legőrültebb átkozódások közt ölte magát a tengerbe. Poe nem egyszer majd belefult az utca pocsolyáiba s Musset deliriumban hurkolta a nyakára a kötelet . . .

Am, aki a társadalmat vétkei a nagyok Golgotájáért, annak nincs igaza. A vacsoravesztő pille összegegeti magát a gyertyalángban s az okos, az óvatos kővér legyenek, akik egész nap lefogy után járnak s gyertyagyújtáskor már alusznak, elítélik érte. Hogy mehet valaki a lángnak, mikor tudván tudja, hogy megégeti magát? S a moráiróffal és fontai mérésékélő józan legyenek igazuk van: a vacsoravesztő pille bolond jószág. Mért nem lett Cervantes favágó, Corneille professzor, Shelley költőtanos, Musset törvényszéki bíró, Lenau pék és Beethoven dohánybevéltő tiszt? Mind tisztességes életpálya tisztességes embereknek, olyik még penzióval is jár.

Igen a derék legyenek, akik tagadják azt, hogy mindenkit a maga végzete egy sodor magával, mint a szél a tehetetlen falevelet, ellenben esküszünk arra, hogy van szabad akarat, igazuk van. Hanem azért a vacsoravesztő pillék mégis bele fognak rohanni és égni a lángban örökön örökké.

* * *

(A pénz.) Szegény apám nagyon sokra becsülte a pénzt, a vagyont. Az volt vágyainak netovábbja, hogy a gyermekeiből jómódu, vagyones emberek legyenek.

Nem sikerült. Poétás, ideális célok után futkosó, ábrándozó, betűfaló népség lett az egész familia.

Nem gondolta a jó öreg, hogy akarata ellenére tőle tanultuk ezeket is. Mért nem volt őszinte a pénz iránt való szeretete; csak az élet keserőségei váltották ki a lelkeből a realiztikus tanokat. Pedig ő maga idealista volt teljesen.

Régi nemes tradíciók légkörében urfinak neveltek. Közbe jött a nagy szabadságharc, utána pedig következett a szegénység. És nem maradt semmi. Akik okosak voltak és megalkuvók; akik árulók voltak és fejhajtók, azoknak megmaradt az ősi tekintély, a vagyon, az elismerés. Akik véreztek és szegények lettek, azoknak a kezébe ragadt a koldusbot, a nyakukba szakadt a koldustarisznya. És lettek szolgák. A silány-ság gögbe burkolózva esufolta az erényt. A tolvajok urak lettek s az árulóknak kijárt a hódolat és elismerés.

Nem esoda, ha sok ember lelkéhez hozzáférközött az a gondolat, hogy a pénz a legfőbb földi jó, mert az a hatalom, a dicsőség, az elismerés, a tekintély. Ez a felfogás kísért ma is. Sőt talán meg is erősödött. A mélységet és magasságot nivellálja a vagyon, mint a vízözön, mely elborít mindent, iszappal hordja tele a mezőt és sárba dönti a virágot. A pénz az ur, a vagyon

a hatalom. Tudás, jellem, nemes lélek . . . mind semmiségek, ha glóriába nem burkolja az arany fénye.

Nem mindig volt ez így . . .

A család, a község, a nemzet, az állam s mindenek fölött a vallás fogalma szolgáltatott célt az embernek, melyért lelkesült, küzdött, mindent áldozott és meghalt.

Vajjon miért nincs márigy? . . . Az emberanyag bizonyára nem változott, csak olyan, mint a régi: hus és vérből való és mégis . . .

Családot, községet, nemzetet, államot, vallást, az egész világot elnyelte a pénz.

Ez boldogítja a családot, teszi megelégedetté a községet, gazdaggá és hatalmassá a nemzetet és csak ennek segítségével lehet megszerezni — a menyországot.

A pénz a cél, az elv, a többi csak jelszó, melynek segítségével amaz megszerezhető.

De hisz pénz azelőtt is volt, mondják az olvasók, — miért okoljuk mégis minden rosszért.

Igenis, volt pénz azelőtt is; de más volt a szerepe. Régen ő volt az eszköz, ma pedig maga a cél. Régen a pénzt áldozták föl magasztos elvek, ideálok megvalósításáért, ma mindent feláldoznak a pénzért.

A pénz a legnagyobb hatalom!

Az apa a fiut és viszont, testvér a testvért legyilkolja, ha közte és a sóvárogva epekedett pénz között áll. Nemzetek véres háborút viselnek egymással, az emberéletek ezreit dobják oda áldozatul, csak hogy pénzt és általa hatalmat szerezzenek. Gazdag, tanult ember, szép jellemű és nagy jövővel csalásra vetemedik, a mindenható pénz kedvéért . . .

Társaságok, pártok alakulnak a lehangzatosabb jelszavak alatt s előbb-utóbb kiderül, hogy a jelszavak hamisak, csak arra valók, hogy a célt eltakarják. Kiderül, hogy a pártok tagjai oly egyének, kik felismerve közös érdekeiket, szövetkeztek, hogy egyesült erővel törjenek a cél felé, mely végeredményében mindig egy: minél több pénz szerzése.

Órult küzdelmet folytatnak érte az emberek: akinek nincs, küzd, hogy legyen, akinek már van, hogy szaporodjék.

Mindent lehet pénzért szerezni: kenyeret, jogot, becsülést, befolyást, hatalmat.

És itt eljutottunk arra a csúcsra, melyről a körülötte levő dolgokat tisztán megláthatjuk. Választ kapunk arra, hogy miért kénytelenek szükkölni azok, kik a pénzüért közdött elkésredett harcban gyengéknek bizonyultak; miért nélkülöznek, bár mindenüket adják oda azoknak, kik náluknál erősebbek, furfangosabbak voltak; minden nem nársért van úgy mint azért, mert a pénzhez való merev ragaszkodásból a társadalom nem tud lelkésülni és felbuzdulni magasabb eszményekért, melyek közelebb vinnének az emberek létjogosultságának egyenlőségéhez.

A könyörületesség, a jótékonyosság terjedése nem segít a bajon, vissza kell állítani az emberi jogokat, ha mindjárt a pénz hatalmának rovására is.

Hírek.

A visszavándorlók munkaközvetítése ügyében a földmivelügyi ministerium munkásügy osztálya ezen az uton is felkéri a munkaadókat, ha bármilyen munkásokra szükségük van, szükségletükről — a bérfeltételek közlésével — szóval, levélben vagy áviratban értesítsék a földmivelügyi ministerium munkásügyi osztályát.

Czukelterajos vármegyei főjegyző nyugalomba vonul s nyugdíjazás iránti kérvényét a mult heten beadta. A nyugdíjválasztmány a vármegye régi tisztelője iránti elismerésének azzal adott kifejezést, hogy a közgyűlésnek azt javasolja, miszerint Czukelter Lajos főjegyzőt, aki 34 évig szolgálta avármegyét, teljes fizetésével nyugdíjazza.

Csányi nnepély Zalaegerszegen. A keszthelyi Csányi ünepély óriási sikere arra indította a rendezőseget, hogy a keszthelyi programot Zalaegerszegen megismételje. Ugy a rendezőseget, mint a kéreműködők halála kötelezik közön-

ségünket, ha bennünket is részesítenék abban a rendkívüli műélvezetben, amelyet a keszthelyieknek nyújtottak.

Áthelyezés. Erdős Béla vasuti mérnököt Zalaegerszegről Pozsonyba és Sinkovics Dezső vasuti mérnököt Nagyváradról Zalaegerszegré áthelyezték.

Szabad liceum. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Körben a mult héten Dr. Szász Gerő kir. ügyész tartott szabad liceumi előadást a feminizmusról. [A tudományos apparátussal összeállított és az ügyész ur kitünő modorával tartott előadás felölelte a feministák törekvéseit, amelyeknek ellenérveit nagy gondnal csoportosította. A szabad tanítás modorával arra a térre vezette a hallgatóságot, ahol meg kell barátkozni a kellemetlen igazságokkal is, ha úgy a férfi mint a nő rendeltetésének megfelelően akarja betölteni a helyét a jövő társadalmában s ki akarja venni a részét a szociális munkából. Korunk társadalmi mozgalmait meg kell értenünk s azokkal foglalkoznia kell minden intelligens embernek. A felvilágosodás felé való haladás szakít az ósdi prudériával s amikor az igazságot meztelenül állítja elénk: hazugságokat győz le s önmagunk megismeréséhez vezet bennünket. Dr. Szász Gerő előadása ennek a célnak a szolgálatában állott. A feminizmust kértetlen érvekkol és logikával ostorozta s a természet igazságaival bizonyította be annak tarthatatlanságát.

A legközelebbi előadás jövő vasárnap lesz. Előadást tart Dr. Marik Pál: a munka történetéről.

Hangverseny. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör e hó 14-én tartja az idényben első hangversenyét. A közönség jól ismeri már az I. és M. Kör működését, felesleges tehát minden hangulateltetés az estély mellett, amely iránt egyébként is nagy az érdeklődés. A zenekar új számai művészi nivóra fogják emelni a hangversenyt. A műsor után tőnc lesz. Páholy: tagoknak és családtagjaiknak 8 korona, nem tagoknak 16 K, I—III. sor tagoknak és családtagjaiknak személyenként 3 K, nem tagoknak 6 K. IV—VI. sor tagoknak és családtagjaiknak személyenként 2 K, nem tagoknak 4 K. VII—XII. sor tagoknak és családtagjaiknak 1 K 20 f, nem tagoknak 2 K 40 f. Tanulójege 50 fillér. Jegyek f. hó 8-ától, vasárnapról kezdve a Horváth-féle dohány-nagyárudában (Rákóczi-utca 2 sz.) és az előadás napján este a pénztárnál válthatók. Kezdeté pont 8 órakor. A műsor egyes számai alatt az ajtók zárva maradnak. Műsor: 1. »Port-Artur« induló Dostal H.-tól. Előadja a Z. I. és M. K. zenekara. 2. Szemelvények Láng A. József tanár költeményeiből. Előadja Adamik Ilonka k. a. 3. »Harc előtt« c. szimfónia bevezető tétele Sándor Zsigmondtól, Előadja a Z. I. és M. K. zenekara. 4. Magyar dalok. Énekli Dr. Tenzlinger József 5. »Czigány nő« c. dalmű nyitánya Balce W.-tól. Előadja a Z. I. és M. K. zenekara. 6. Kuruc- és népdalok. Tárogatón előadja Redl György. 7. Madárcsalogató. Papp Vilmostól. Tilinkón zenekar kíséret mellett előadják Dr. Mosánszky István és Redl György. Karnagy Sándor Zsigmond.

Muraköz egyházi visszacsatolására vonatkozólag mult számunkban közölt hirrel kapcsolatban Muraközből a következő értesülések közlésére kértünk fel: Több napi lapban az a hir jelent meg, hogy Peczek György túske szentgyörgyi esperes Kossuth miniszter közvetítésével Muraköznek a szombathelyi püspökséghez való csatolása támogatása céljából valamelyik horvát püspökséget nyerné el. Mint értesülünk, Peczek saját nyilatkozata szerint is, ez a hir teljesen légből kapott, de meg ő maga ellene van Muraköz elcsatolásának, mert amint mondja: a szombathelyi püspökség nem tudná horvát papokkal Muraközt ellátni — Nagyok az ő honfui aggodalmai.

Párhuzamos osztály a polgári leányiskolában.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 116945./1907. számú rendeletével a zalaegerszegi állami polgári leányiskolánál a párhuzamos első osztály megnyitását engedélyezte s ezzel kapcsolatosan, rajzoktatás szakszerű ellátására Tatay Margit okleveles rajztanítónőt ezen iskolához rendes tanítónővé nevezte ki. Az új tanítónő állomáshelyét december 6-án foglalta el.

Gyászhir. Toppler György 48-as honvéd 80 éves korában meghalt a zalamegyei Bucsuszent-

lászlón. Tizenhat éven át volt katoná, Olaszországban Garibaldi hadseregében is szolgált. Az elhunytban Toppler György bucsuszentlászlói körjegyző édes apját gyászolja.

Tanítónő választás. A lemondás folytán megüresedett draskoveci tanítónői állásra a Lisziák Janka okleveles tanítónőt választották meg.

Műkedvelő előadás. A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző egyesülete a múlt héten műkedvelő előadást rendezett. Rátkai Lászlónak »Felhő Klári« című népszínművét adták elő zsufozt nézőtér előtt. Az »Arany Bárány« szálloda nagytérmeinek minden zuga megtelt közönséggel.

A műkedvelő társaság meg is érdemelte az érdeklődést. Összavágó, szépen gördülő előadást mutattak be. Balaton Sándor, az iparos ifjak műkedvelő előadásainak régi rendezője erős munkát végzett. Nemesak betanította és rendezte a darabot, hanem az egyik legnehezebb szerepet: Aba Andrászt játszotta, megkapó alakítással.

A címszerepet Lakics Anna adta közvetlen, kedves modorban. Dalait szép csengő hangon, mély érzéssel énekelte. Viosz Lenke Violánét játszotta. Megjelenésével, előadásával, kitűnően sikerült öltözékével egyaránt híven állította a közönség elé a szerelmes parasztnyenyecskét. Kiválóan jó volt Lónyay Ilonka Rökkáné szerepében. Göcsői tájszólással beszélt a vén szolgáló sápitózását remekül eltalálta. Csak az volt a baj, hogy nem engedett ráncokat festeni az arcára s a vén szolgáló beszédjét egy barnapiros szép menyecske mondta el. Bizony — ha nehéz is — a műkedvelőnek sokszor fel kell áldoznia a fiatalságát — néhány órára. — Bita Irmának Abáné szerepében már sikerült a jó anyóka alakját visszaadni. Lakics Erzsike Felhő Katia szerepében széppiruló kis leány volt s jól festett Unger Ilonka Magda rövid szerepében.

A férfiak közül különösen Simonffy Lajos vált ki. Fátoly Ferkó szerepét játszotta. Nehéz és sokoldalú szerep, amelyet kevés műkedvelő tudott volna úgy játszani, mint Simonffy, aki nemesak megjátszotta, de át is érezte és alakította a szerepét. Határozott alakító képességet árult el. Dalai jól sikerültek s hangja különösen a mélyebb fekvésekben kellemes. — Gergő molnárius szerepében sok kacajt keltett Weisz Nándor, a műkedvelő társulat komikusa. Ugy mozgott a színpadon, mintha professzionális színész lett volna. — Nagyon jó volt a versmondó vőfély: Polgár József, az esperes Klein Vilmos. A kisebb szerepek személyesítői: Guth János, Bálint Árpád, Szabó Elemér, Boros Károly, Böcskey János, Málek Radólf, Krányecz József, Knapp Géza — szintén jól megállották a helyüket. — A gondos rendezés, a csinos színpad, a kath. legényegylet tulajdonát képező szép díszletek hozzájárultak a sikerhez.

Előadás után tánc volt s a közönség együtt maradt a legjobb hangulatban.

Az összes bevétel volt 515 K 50 f, kiadás 314 K 67 f, tiszta jövedelem maradt 200 K 83 f.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi ipartestület és az iparos ifjuság önképző egylete által tartott műkedvelői színelőadásokon közreműködő Bita Irma, Lakics Anna, Lakics Erzsike, Viosz Lenke, Lónyay Ilonka és Unger Ilonka kisasszonyoknak odaadó fáradozásuk és sikeres fellépésükért őszinte elismerését és hálás köszönetét fejezi ki az ipartestület és iparos ifjuság önképző egyletének elnöksége.

Szakelőadások a kereskedelmi körben. A kereskedelmi kör igazgató választmánya avval a kéréssel fordult az állami felsőkereskedelmi iskola igazgatóságához, hogy a kereskedőket és különösen a kereskedelmi alkalmazottakat érdeklő közgazdasági, számviteli és forgalmi szakismeretek köréből hetenkint egyszer (szerdán este) a szaktanárok előadást tartani sziveskedjenek. A felsőkereskedelmi iskola tanártestülete a megkeresést szívesen tudomásul vette és elhatározta, hogy a kör kívánságának a lehetőséghez képest készséggel eleget tesz.

Az első szakelőadást f. hó 4-én Balassa Benő tanárt tartotta »Fontos tudnivalók a könyvelés köréből« címen. Balassa elvezette a hallgatóságot a könyvelés eredetéhez és kimutatta, hogy már a régi görögök, rómaiak és a zsidók is könyveltek. Bemutatta a különböző könyvelési rendszerek kialakulását és a könyveléssel kapcsolatosan kifejlesztett kereskedelmi jogszokásokat és törvényeket. Érdekesen fejtegette a könyvelésnél szokásos téves formulákat és reá vezetete

hallgatóságot a számviteli munkálatok helyes útjára.

A hallgatóság nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta az előadást.

A következő szerdán dr. László Pál ügyvéd fog előadást tartani a kereskedelmi jog köréből, amelyre az egyesület összes tagjai és az érdeklődő közönség szívesen láttnak.

A vármegyeik dotációjának emelése. Az 1908 évi költségvetésbe a kormány ismét jelentékeny összeget vesz fel a vármegyeik javára. A többlet legnagyobb része a dologi általánosságok rendezésére s a díjnokok napidíjainak emelésére szolgál. A főszoigabirák utiátalányait s valószínűleg a hivatalos helyiségekre szánt összegeket fogják felemelni. Feleleges bizonyítgatni, hogy a főszoigabirák utiátalánya a változott viszonyokhoz képest oly csekély, hogy arra feltétlenül rá kell fizetni. Az irodaátalányok és a hivatalos helyiségek bére hasonlóképpen van megszabva. — A napidíjasok illetményei az állami díjnokok javadalmazásának megfelelően fognak szabályoztatni. A vármegye díjnokai nemesak fizetés tekintetében állottak az államiak mögött, hanem előmenetelük is korlátoltabb. A belügyminiszter tehát igazán méltányosságot gyakorol, amikor ezeknek a szegény embereknek is juttat valamit a milliárdos költségvetésből.

Iskolalátogatás. Győri Vilmos kapuvári állami polgári iskolai igazgató, miniszteri iskolalátogató, a zalaegerszegi állami polgári leányiskola tanulmányi belállapotát december hó 2. 3. és 4-én vizsgálta meg. Inspiciálásának végeztével a tantestülettel értekezletet tartott, melyen tapasztalatait, észrevételeit elmondotta.

A nagykanizsai izr. hitközség költségvetése. A nagykanizsai izr. hitközség a múlt héten tartott közgyűlésén állapította meg az 1908 évi költségvetését. A kiadások 108.002 koronát tesznek ki, amelyből kultuszra és jótékonyosságra 27170 koronát, iskolák fentartására 30.376 koronát, nyug. és kegydíjakra 6117 koronát fordítanak. Hitközségi adóból 29.800 korona bevételt irányoztak elő.

Darnay Kálmán muzeuma. értesülésünk szerint Darnay Kálmán Sümegen lévő értékes muzeumát az államnak adta át. Hogy az átadás minő feltételek mellett történt, még ismeretlen, de tekintettel Darnay Kálmánnak ismeri helyi patriolizmusára, lehetetlen, hogy beegyezett volna abba, hogy ez a nagy értékkel bíró muzeum Sümegről, az ő szülővárosából dkerüljön.

Nyilatkozat. Felkértünk a következők közlésére: »Zalamegye Zalavármegyei Hírlap« f. évi November 3-án megjelent számában »A letenyei választás« cím alatt közöltekről csak most szereztem tudomást, a lapot egy jó ismerősöm küldte meg nekem.

Miután nevem félrevezetés következtében reám nézve sértőleg lett a közönség elé illitva, kötelességemnek tartom az ügy tisztázását.

Nem áll az, hogy nekem Gájássy szolgabíró megválasztása esett zokon; s hogy én bukásomat fájjalom. — A magyarázat egyszerű: ugyanis ez alkalommal 4 bizottsági tagnak járt le mandátuma, Dr Csemesz Kálmán, Gájássy Lajos, Kámán Lajos, és az enyim. — Az első három ismét benn maradt, csupán helyettem lett Dobrovics Milán orsz. gyűl. képviselő ur megválasztva. Dr Csemesz Kálmán, Dobrovics Milán, és Gájássy Lajos jelenlétében én magam nyilatkoztam úgy, hogy Dobrovics helyettem lépjen föl; mert én már 46 évig viseltem ugyanis e tisztelet; s már reám nézve ugyanis terhes az utazás, stb. tehát sem Gájássy sem más nem buktatott meg. — Ezért kijelentem, hogy sem harag, sem rossz akarat nem vezetett akkor, mikor a »Zala« f. é. November 3-án megjelent számában közzé tettem a »Letenyi választás utó játéka« cím alatt közölteket, hanem az önzéstelen hazafiság és a függtlenségi párt iránti ragaszkodás. Amit irtam, annak minden szaváért felelek. — Ugy hiszem, hogy amit 6 éven át láttam, hallottam, és tapasztaltam személyesen azt biztosabb forrásból tudhatom mint aki csak távolról hall néha valmit; s amit irtam, bizonyítani is tudom; ezért a annak ki bármelyik állításomat tagadná, éns a szemébe néznék. Teljes tisztelettel Zakál Gyula ügyvéd.

Nagykanizsa városi és járási gzdakör folyó évi december hó 18-án (szerdán délelőtt 10 órakor a városház tanácsstermében) rendes közgyűlést tart. Tárnyak: 1. Mu közgyűlés

jegyzőkönyvével kapcsolatos elnöki jelentések. 2. Új tagok telvétele és több régi tagnak törlése. 3. Számvizsgáló bizottság megválasztása. 4. Folyó ügyek és indítványok.

Magyar név. Goldstein Miksa nagykanizsai illetőségű ugyanottani lakos vezetéke nevére »Gerő«-re magyarosította.

A sümegvidéki gazdakör legutóbbi választmányi ülésén kimondta, hogy a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek a gépekre vonatkozó határozatát elfogadja az anyaegyesületnél levő 800 K adósságát évi 6 százalékkal törleszti s a kölcsön után 4 százalék kamatot fizet, azonban a kötelező aláírását, annál a viszonynál fogva, a melyben a kör a vármegyei egyesülettel áll, megtagadta. A téli felolvasásokat és előadásokat a kör ismét életbe lépteti, mielőtt azonban végkép határozná, megvárja az anyaegyesület határozatát, amellyel a földművelésügyi kormány segedelméről intézkedik. A gyűlés a marokkói sáskairtasról, az aranka pusztításáról és az Amerikából visszatért munkások elhelyezéséről szóló miniszteri leiratokat tudomásul vette. Végül a földművelésügyi minisztertől a kör 1200 K pénzbeli segedelmet kér, ebből 800 koronát az egyesület kölcsönének törlesztésére fordít, a többin pedig gépeket vásárol.

Szegénysorsu gyermekek felruházása. A szegénysorsu gyermekeknek téli ruhával való ellátására alakult zalaegerszegi »Chanuka« egyesület vasárnap délután tartotta meg ruhakiosztási ünnepélyét a felsőkereskedelmi iskola rajztermében. Az ünnepségen, mert annak tették meg jótékony hölgyeink, szép számban jelentek meg nem csak azok, kiket a tagsági kötelek fűz az egyesülethez, hanem sokan azok közül is, akik esendes szemlélti voltak eddig annak a jótékonyosságnak, a melyet az egyesület éveken át az emberszeretettel oltárán kifejtett. Mert van-e nemesebb cselekedet, mint a ruhátlanok, a tél zordonságának kitett didergők felruházása. Ennek a nemes törekvésnek, ennek a jótékonyosságnak tett eleget az egyesület, mikor 44 szegénysorsu gyermeket látott el jó téli ruhával és lábbelivel. Negyvennégy gyermeket óvott meg attól, hogy a tél hidegének kitéve legyenek. A meleg ruhán kívül minden gyermek gyümölcsöt és süteményt kapott, ami csak fokozta az örömet. Engelsman Izrael főrabbi magas szárnyalásu beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, mely után azétosztották a ruhákat.

Adományok. A »Chanuka« egyesület ruhakiosztása alkalmával következő urnók voltak kegyesek a jótékony cél javára adakozni; s pedig: Fenyvesi Miksáné 12 pár harisnyát, Hazai Adolfné almát, diót, Dr Gráner Adolfné 20 pár kesztyűt, Fodor Gusztávné süteményt, Lövinger Simonné fügét, narancsot, diót, Neumark Józsefné gyümölcsöt, Bichler Dénesné szőlőt, süteményt, Weisz Samuné császár zsemlyét, Garai Lipótné süteményt, Böhm Ignácné süteményt, Lövenstein Jakabné almát, diót, körtét, Dr Hajós Ignácné süteményt, diót, Marton Márkus süteményt, Löbl Dávidné süteményt, diót, Leichner Hermánné gyümölcsöt, Fürst Henrikné almát, diót, Balassa Benőné süteményt, Pfeifer Henrikné süteményt, Rechnitz Éva süteményt, özv. Molnár Edéné süteményt, fügét, mandulát, Pollák Vilmosné süteményt és diót, özv. Sattler Ignácné 5 pár harisnyát, Wimmer Lipótné süteményt, Gyarmati Vilmosné fügét, diót, Boschán Gyuláné almát, Fischer Lászlóné, Dr Obersohn Mórné 10—10 K, Dr Halász Miksáné 5 K, Sándor Zsigmondné, Pollák Józsefné, Gráner Gézné, Deutsch Ferenéné, Bichler Jakabné, Dr Halász Vilmosné, Hemmel Vilmosné, Kaiser Józsefné 4—4 K, Schütz Sándorné, Fischer Pálné 5—5 K, Lövenstein Ignácné, Weisz Ignácné, Pfeifer Henrikné, Garai Lipótné, Fürst Salamonné, Dr Berger Béláné, Gyarmati Vilmosné, Heinrich Zsigmondné, Weinberger Jakabné, Dr Rosenthal Jenőné, Rosenthal Gyuláné, Engelsman Izraelné, Rechnitz Éva, Grünvald Ödönné, Neufeld Izidorné, Komlós Miksáné, Pauk Edéné 2—2 K, N. N. 1 K, Kosztelitz Lujza 40 f, Hochberger N. 30 f, N. N. 20 fillér, mely kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja — az egyesület elnöksége.

A zalaegerszegi jótékony nőegyletnek báró Gutmann Lázár Zalabér 20 K, Jusztus Szidónia urnő Zalalövő 10 K, Handler Istvánné urnő Szentgothárd 10 K, Unger Hermánné urnő Gyékényes 3 K, Dr Nyári Sándor Budapest 10 koronát adományoztak.

Felülfizettek az ipartestület és az Iparos ifjuság önképző egyesületének f. évi december hó 1-én tartott műkedvelői színelőadásán: Báró Solymossy Ödön 10 K, Tósch Károly 5 K, Horváth Károly 3 K, gróf Batthyány Pál, öz. Göndöcs Antalné, Schütz Frigyes, Kummer Gyula, Kovács László, Haas Marika 2—2 K, Fángler János (Veszprém), Magyar József, Wapper Ignác. Lakatos István, Láng Nándor, Szekeres Márk, Erdős Gyula, Klosovszky Ernő, öz. Kesseldorfer Mihályné, Hunyady Sándor, Leitner Ferenc, Marton Márkus, ifj. Deutsch Ferenc, Garai Lipót, dr. Rosenthal Jenő, Brenn Zoltán, Miklós János 1—1 K, Korein Viktor, Lónyai János 80—80 f., Kohn Dávid, Sneider Antal, öz. Császár Józsefné 60—60 f., Lendvay László, Toriszay József, Radó Antal 40—40 f., Horváth Imre 20 f. — A szíves felülfizetőknek ezután is hálás köszönetét fejezi ki az ipartestület és iparos ifjuság önképző egyesületének elnöksége.

A zalaegerszegi népkönyha részére Schütz Sándor ur 12 koronát adományozott, amelyért hálás köszönetét fejezi ki a népkönyha vezetője.

Ifju tolvajok. Négy domasineezi fiu, a kik közül a legidősebb 14, a legfiatalabb 12 éves, a pénzszerzésnek immár nem szokatlan módjához folyamodott, tudniillik loptak s a lopott holmit eladták, az árán pedig szép egyetértéssel megosztották. A múlt héten Tomasiés József gazda padlásáról eltűnt másfél méterm. kukorica. A esenőrök kinyomozták, hogy Zerna Soma, Frázis Simon, Anderkó Iván és Gyurkin Iván voltak a tettesek, akik a tengerit Steinberger Simon domasineezi kereskedőnek adták el.

Kortések a bíróság előtt. Olvasóink bizonyosan emlékeznek a tegutolsó csáktornyai képviselőválasztás eseményeire. A kerület megválasztott s néhány napig Festetich Pál is jelöltként szerepelt. A gróf jelöltségének előzményeit és következményeit fogja felderíteni az a bünper, amelynek tárgyalását december 21-ikére tűzte ki a nagykanizsai törvényszék. Vádlottaként lovag Zolnay Viktor, Zolnay Béia és Zolnay Elek vannak perbe hiva.

A bünper előzménye az, hogy a három Zolnay testvér állítólag szándékosan begratta gróf Festetich Pált a jelöltségbe. A vád azt mondja, hogy a lovagok szövetkeztek Bakó Miklós kun-szentmiklósi emberrel és egy Friedmann nevű urral — akit azonban a bíróság nem tudott feltalálni — felkeresték a gróft s mint csáktornyai és perlaki polgárok felajánlották neki a mandátumot. A gróf vállalta a jelöltséget s átadott a deputációnak alkotmányos költségekre 2000 koronát.

A deputáció ezzel a pénzzel lement Csáktornyára hangulat keltés végett. Jelölő gyűlést is tartottak, amelyből üdvözlő sürgönyt menesztettek a grófnak. A sürgöny alatt tekintélyes polgárok aláírásai voltak olvashatók. Erre újra kaptak pénzt a kortések. Gróf Festetich Pál később személyesen ment Csáktornyára s ekkor kísült, hogy emlegetik ugyan a jelöltséget, de a jelölő értekezletről s a sürgönyről nem tudnak. A gróf tehát visszalépett és Zolnayékat csalásért feljelentette.

Igy szól a vád. Zolnayék azonban tagadják, hogy csalárd szándékaik lettek volna. A gróftól megbízást kaptak arra, hogy korteskedjenek s ezt meg is tették.

A főtárgyalás eredményét érdeklődéssel várják Nagykanizsán s a csáktornyai kerületben.

Szerencsétlen esés. Horváth Pál pütesházi lakos egy szecskavágót szállított a szekeren. Az uton a lovak megijedtek s a kocsiat úgy meg-rántották, hogy Horváth leesett a szekérről, utána zuhant a gép, amely a szerencsétlen ember fejét összezúzta. Holta huzták ki a gép alól.

Olcsó ruha. Egy szál kopott zsakeiben kellett volna kihuznia a telet Kárász Kálmán muzsikusknak, ha a sors egy olcsó téli kabáthoz nem juttatja. Állítása szerint úgy találta azt a kabátot, amelyet a múlt pénteken lehámoztak róla. A hegedűjét hóna alá szorítva Zalaegerszeg felé tartott. Oda se hederített a szélnek, mert rajta volt a jó meleg kabát. Egyszer csak neki esik két másik falusi muzsikusk, hogy adja vissza a lopott ruhát, amely egy kávéház fogasáról tünt el. Szóval: Kárász aligha úgy találta a kabátját.

Gyanus idegen. Mult kedden egy alkonyat táján egy jól öltözött idegen férfi állított be egyik takarékpénztárba és ékes német nyelven egy ismert orvos után tudakozódott. Megmondták neki, hogy az, akit keres, nem lakik ott. Az

idegen tétovázva nézett körül a helyiségben s tovább álldogált. Végre elutasították. És mert gyanusnak tünt fel, telefonon értesítették a rendőrséget. Később az idegen több üzletbe bement s könyöradományt kért. A rendőr azután a kapitányságra hivta. Utközben a rendőr megtudta, hogy az idegennek utitársa is van, még pedig hölgy, aki a Kummer-féle kávéházban várakozott. A rendőr ezt is magával vitte. A rendőrségen igazolták magukat és szabadon bocsátották őket. A kávéházban azonban özsonájuk árát elfeledték kiegyenlíteni mert pénzük nem volt és csak úgy mehettek el a városból, hogy jólelkű emberek néhány koronával kisegítették a gyanus, kolduló idegeneket.

Feltört persely. A zalaszántói templomba ismeretlen tettes éjszakánként idején betört, egy perselyt feltört s annak tartalmát magával vitte.

Nagy fűz. Mult kedden Kiskanizsán nagy tűz ütött ki, amely hat gazdasági épületet és tizen-négy takarmány kazalt hamvasztott el. A tüzet a nagykanizsai honvédek és tűzoltók lokalizálták, míg a kiskanizsaiak távol maradtak a tüztől, sőt a kapukat is bezárták, hogy a tűzoltók vizet ne merhessenek a kutakból. A közelben gyakorlatozó honvédeket Horváth Elemér ezredes személyesen vezette a tűzvész színhelyére.

Fűzölgvény vasárnap délután kigyulladt Schindelberger József háza, amely a gazdasági épületekkel együtt porrá égett.

Milyen telünk lesz? Voltaképen már csak arról lehetne beszélünk, hogy milyen telünk van, mert a kalendáriumi tél még nem köszöntött ugyan be, de a fűtött szoba már bizony jól esik, akár csak január közepén. Szóval tagadhatlanul itt a tél és pedig, ha kész igazság, amit a „tudományos” időjósok mondanak, meg-lehetős zavaros, ami igaz értelmében zivataros tél. Az idei télre a kritikus napok feltűnően nagy száma jellegzetes. Nem kevesebb, mint tizenhárom kritikus napot jegyez fel az időjós kalendárium az 1908 év első felére. Szóval nem csak a napok lesznek kritikusak, a számunk is kritikus. A kritikus napok hosszú sorozata szinte egyszerre kezdődik az új esztendővel. Az első kritikus nap ugyanis január 3-án lesz. Ettől fogva aztán így következnek egymás után: január 18, február 2, február 17, március 2, március 18, április 1, április 16, április 30, május 16, május 30, június 14 és június 28. E napok közül háromat elsőrendű kritikus napnak jelez Brügl kalendáriuma, még pedig január 3-a, február 2-a és március 2-a.

A lesóványodást

meggátolja a tetet a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszt a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

eszer használata által. A gyermekeknek étkezdvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos aiatrészekből összeállított SCOTT-féle Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Garázda cigányok. Hétfőn a kanizsai és bakónaki cigányok vásár után kimentek a Lapi esárdához, ahol a sötétség leple alatt a osalítban elrejtöztek s avasárról hazatérő emberek kocsi-járól, amit lehtett leloptak. Végre a garázdálkodókat a krosi emberek észrevették. Ezek azután a cigányok további büntetéseit megakarták akadályozni. A cigányok azonban pisztolyt fogtak s az üldözket visszariasztották. A vakmerő cigányok onna elmentek a bakónaki hegyre, ahol az egyik aszának féltve őrzött takarmányát ellopták. Vakmerőségüket még az a körülmény is növeli, hogy folytonosan felöntenek a garatra s ilyen állapotban még az ördögöktől sem félnek.

Időjárás. Eyhe téli idő járt a mult héten. A hőmérő csak néha szállott a fagyponat alá. Nedves, ködö napok jártak s pénteken dél-

után elkezdett esni az eső, amely felhigitotta az utca sarát úgy, hogy osunya locs-pocsban uszik az egész város. Igazi komor késői őszt köszöntött ránk.

Báli - és Henneberg-se-
Musselina - lyem 60 kr.-tól fel-
Voile - jebb, bérmentve és
Marquissette - vámmmentesen. Minta
postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. an **Henneberg in Zürich.**

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonkint

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		12—	—
rozs		23—	—
árpa		16—	—
zab		15—	—
kukorica		15—	—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Laptulajdonosok: dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Eladó ház.
A Körmendi-utca 54. sz.
ház, nagy udvarral, kert-
tel és külső telekkel, szabad
kézből eladó.
Bővebbet a háztulajdonos.

491/v. 1907. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. LX. to. 102. § a értelmében közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság 1907. V. 792. számú végzése által **Hencsey János** végrehajtató javára **Sarkady Lajos** ellen 86 K 93 f tőke, ennek 1907 évi augusztus hó 14-től járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 650 K-ra becsült szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Zalaszti-mihályfa** leendő eszközzésére **1907-ik év december hó 16-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. to. 107. §-a értelmében a legtöbbbe ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi IX. t-cz. 1908. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1907 évi november hó 24-én.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattyu gyógyszerár által **Majna Frankfurt.**

Budapesttől 1 órányira, Ócsa község közelében
1400 magyar hold parcellákban eladó.
5 holdtól feljebb. — Holdankint 150—170 frt-ig. Szőlőtelepítésre rendkívül alkalmas.
Bővebb felvilágosítást ad **Farkas László** földbirt. tulajdonos. (Lakik Felsőbabád, u. p. Ócsa, Pestmegye.)

Az őrségi szarvasmarhája szépsége és erőteljességénél fogva még a külföldiek előtt is ismeretes, kik egyetlen vásárt sem mulasztanak el, hogy még tenyészállatokat is jó áron ne vásároljanak. Ezt pedig az

Őrségi általános

== t á p p o r ==

alkalmazása által érik el. Tegyen minden állattartó gazda ezzel kísérletet és meg fog győződni, hogy nemcsak szarvasmarhái, de lovai és juhái az emésztési zavarokból eredő étvágytalanságban nem fognak szenvedni, sőt erőben és husban gyarapodni fognak. A tehenek tejelését pedig nagyban fokozza.

Kis doboz ára 70 fillér, nagy doboz ára 1 K 40 fillér.

Postasomag 12 kis vagy 6 nagy dobozzal utánvét és bérmentes szállítás mellett 8 K 50 f.

Megrendelhető:

Saxinger Ottó
gyógyszerésznél Óriszentpéteren.

Kovács üzlet.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy május hó 1-én **Zalaegerszegen**, Rákóczi-utca 9. szám alatt

kovács műhelyt

nyitok.

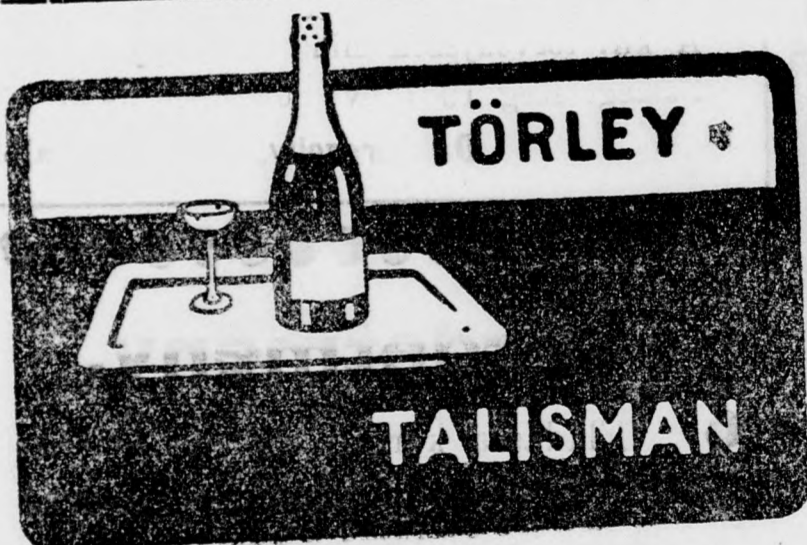
Több nagy városban szerzett tapasztalataim s iparom hosszabb időn keresztül való gyakorlása képesítenek arra, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb kocsimunkát** s a **legkényesebb patkolásokat**, valamint a rossz patkolás miatt **elromlott lábak helyreigazítását**.

A patkolási tanfolyamot az állatorvosi akademián végeztem.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

Minden vevő,
aki 10 korona értékű bevásárlást eszközöl

MARTON MÁRKUSZ
(WEINBERGER H. ÉS FIA UTÓDA)

▲ ▲ **URI- ÉS NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN,** ▲ ▲
egy életnagyságu képet kap ajándékba.

Ugyanott az idény előre haladottsága miatt **női- és gyermek-kabátok, boák, szövetek** stb. áruk leszállított árban árusítatnak el.

ZALAEGRSZEGEN, a megyeházzal szemben, dr. Obersohn ház.

OH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

ÉLJEN!

osakhamar meggyógyított

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fil.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Koozuba Emil,
Sümege: Kossa Gusztáv, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárjaiban.

„Animo” pezsgő

elismert szaktekintélyek szerint egyenrangú a legjobb francia pezsgővel

A francia módszer szerint (üvegerjedés által) előállított

Raktár:
D. Horváth Antal
drogueriája
Zalaegerszegen.

Muraközi pezsgőgyár

== Csáktornya. ==

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyiséget a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott **tűzifára**, különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Szőlő-

oltványokat
szállít, faj-
tisztaságért
jótállva, leg-
dusabb vá-

lasztékban a már évek óta elsőnek és leg-
megbízhatóbbnak ismert:

küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 111. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részé-
ből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden
szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az
ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg
bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltét-
len megbízhatóságáról.

Árverési hirdetés.

A zalaegerszegi Chevrakadisa a Zalaeger-
szegen a Petőfi utcában, a villamosteleppel
szemben tulajdonát képező és házhelyekül
használható telkéből 100 négyszögölnyi
területet 1907. évi dec. hó 29-ének dél-
előtti 11 órakor az izr. hitközség iro-
dában tartandó árverés útján szándékozik
szabad kézből örök áron eladni.

Felhívtnak ezennel tehát azon venni
szándékozik, kik e 100 négyszögölnyi
házhelyért 2000 koronán felüli vételárt
hajlandók megadni, hogy vagy zárt írás-
beli ajánlataikat az izr. hitközségi irodában
fenti határidőig benyujtsák, vagy az árverésre
kitűzött időben ajánlataikat szóbelileg meg-
tenni szíveskedjenek.

Ajánlattevők tartoznak bánatpénz fejé-
ben az ajánlati összeg 10%-át készpénz-
ben a Chevrá pénztárába lefizetni, ellen-
esetben ajánlataik figyelembe nem vétet-
nek. A vételár fele a szerződés megkötése
és jóváhagyása után azonnal, másik fele
5%-os kamattal legkésőbb egy éven
belül fizethető. Ezen ügyben részletes fel-
világosítások a hitk. irodában és alulírott-
nál nyerhetők.

Zalaegerszeg, 1907. december 3.

ROSENBERG ZSIGMOND

a Chevrakadisa elnöke.

Új fűszer- és csemege-üzlet

az „Elefánt”-hoz

ZALAEGERSZEGEN.

Tisztelettel értesítjük a n. é.
közönséget, hogy helyben, **Deutsch
Ferenc ur házában,** Schütz áruház-
zal szemben, egy a mai kor igé-
nyeinek megfelelő

fűszer-, csemege- és liszt-kereskedést
nyitottunk és azt **Latzer Béla** név
alatt fogjuk vezetni.

Főtörekvésünk oda irányul, hogy
a tisztelt fogyasztó közönséget jó,
hamisítatlan áruval és pontos ki-
szolgálásunkkal a legjobban kielé-
gítsük.

Szíves pártfogást kérve,

tisztelettel

LATZER BÉLA. LATZER PÁL.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

u. m.: kabátok, szőrmeáruk,
kész női fehérneműek, köté-
nyek, kendők
dus választékban kaphatók

Schütz Sándor és Fia

divatáruházában

Zalaegerszegen.

Uri ingek és nyakkendők mélyen leszállított árban.

LAUB J. HENRIK órás és ékszerész

ZALAEGERSZEGEN.

A közelgő karácsonyi- és ujévi ünnepekre ajánlom
a n. é. közönségnek az „Arany-Bárány” szálló mellett
lévő arany, valódi és kina-ezüst dísz tárgyakból és
evőeszközökből dusan felszerelt raktáramat.

A legújabb szerkezetre készült arany, ezüst és nikkel
zsebórákat, valamint különféle fajtájú ingaórákat.
Utóbbiak kellemes harangütéssel.

Mindezek szolid, tartós és díszes kivitelben. — Az
órák pontos járásáért két évi jótállást vállalok.

Tisztelettel

LAUB J. HENRIK

órák és ékszerész.

D. Horváth Győző

vas-, fűszer- és deszkakereskedése Zalaegerszegen.

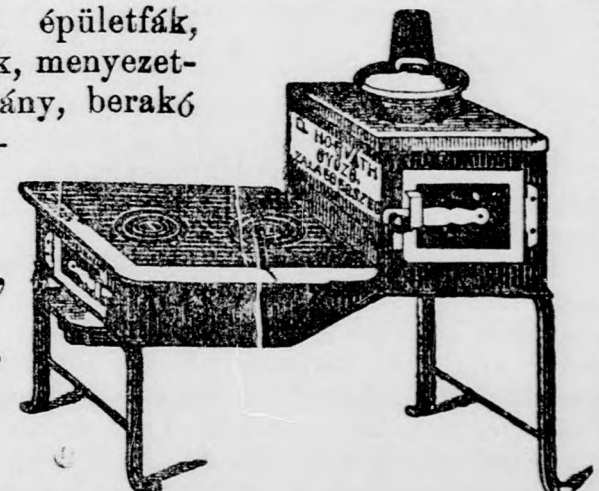
Ajánlja rendezett raktárát, szolid és pontos kiszolgálás mellett.

GAZDASÁGHOZ rudvasak, ekerészek, láncok, gazdasági összes szerszámok, kisebb
gépek, vetőmagvak.

HÁZTARTÁSHOZ konyhaedények, solingeni acél áruk, fűszerek, kitűnő theák,
rumok.

ÉPÍTKEZÉSHEZ karinthiai deszkák, lécek, épületfák,
fázsindely, vízhatlan cementek, menyezet-
nád, elszigetelő és tetőkátránylemezek, karbolineum, kátrány, berakó
és kész takaréktűzhelyek, kályhák, épületvasalások, ösz-
szes festék, kence, lag és olajak.

VADÁSZATI CIKKEK: töltények,
hüvelyek, forgópisztolyok, vadászfegy-
verek stb.

Legnagyobb nyeremény esetleg 600.000 márka. Szerencse értesítés. **A nyereményekért az állam szavatol.**

Meghívó a Hamburg város szavatossága alatt álló nagy pénzsorsjátékban való részvételre, amelyben

9 millió 248.485 márkát feltétlenül kisorsolnak.

Ezen előnyös pénz-sorsjáték főnyereményei a következők: A lehető legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 600.000 márka.

1 jut. a 300.000 Mk.	1 ny. a 40.000 Mk.
1 > > 200.000 >	1 > > 30.000 >
1 > > 60.000 >	7 > > 20.000 >
1 > > 50.000 >	1 > > 15.000 >
1 > > 45.000 >	11 > > 10.000 >
1 > > 40.000 >	46 > > 5000 >
1 > > 30.000 >	103 > > 3000 >
1 jut. a 100.000 >	163 > > 2000 >
1 > > 60.000 >	539 > > 1000 >
1 > > 50.000 >	693 > > 300 >
	181 > > 200 >

Ezen sorsjátéknak, amely 7 osztályból áll, 94.000 sorsjegye van 48.405 nyereménnyel és 8 jutalommal, úgy hogy majdnem minden második sorsjegynek nyernie kell.

Az első osztály lehető legnagyobb nyereménye legszerencsésebb esetben 30.000 M, amely a második osztályban 55.000, a harmadikban 60.000, a negyedikben 65.000, az ötödikben 70.000, a hatodikban 80.000 és a 7-ikben 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztályra, amelynek húzása hivatalosan van kitűzve:

egy egész eredeti sorsjegy 6 Mk. vagy 7 K,
egy fél eredeti sorsjegy 3 Mk. vagy 3-50 K,
egy negyed eredeti sorsjegy 1 Mk. 50 pf.
vagy 1-75 K.

A következő osztályok betétei, valamint a nyereményjegyzés a hivatalos állami címerrel ellátott sorsolási tervzetben láthatók, amelyet kívánatra bárkinek díjtalanul megküldök.

Minden résztvevő külön megkeresés nélkül is azonnal a húzás után megkapja a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeremények kifizetését és szétküldését egyenesen az érdekeltek címére én eszközölöm, azonnal és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétel mellett kérek.

Tessék ajánlatokkal a közelgő húzás miatt azonnal, de legkésőbb

f. évi december 19-ig

bizalommal

Hekscher Sámuel senr.

hamburgi bankházához fordulni.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosságnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki s sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 376 (Anglia).
Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.

Karácsonyi vásár!

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, mielőtt szükségletét akár személyes választás, akár vidékről való rendelés révén fedezi, saját érdekében győződjön meg üzletemben felhalmozott szebbnél szebb dolgok **bámulatos olcsó árairól.**

Azon kedvező körülmény, hogy cikkeim legnagyobb részét közvetlenül szerzem be, képesít **bárkivel a versenyt** eredményesen felvenni.

Különösen felhívom b. figyelmüket nagy választéku **játék és baba raktáramra**, mely cikkeiben minden **versenyen** felül állok. — **Felnőtteknek való ajándéktárgyak sok száz változatban.** — **Téli gyapju áru** mindenféle kivitelben kapható. — **Kitűnő temesvári bőrkecstyű.** — Mindenféle gyermek- és női cipő legnagyobb választékban.

Lámpa és üvegáru!

Ruha díszek!

DEUTSCH HERMAN
központi áruháza Zalaegerszegen.

Életnagyságu fényképet minden vásárláskor nélkül 3 korona 60 fillérért legszebb kivitelben készíttetek.

Kalap vásár!

Felkérem a n. é. közönséget a közelgő karácsonyi ünnep alkalmával óriási

kalap, ing, nyakkendő

és több különféle uri divat cikkeim megtekintésére.

Meglepő olcsó árak!

Hazafias tisztelettel

Kalap Király

Zalaegerszegen,
a pénzügyi palota mellett.

Nagy karácsonyi vásár!

Árak és minőség versenyen kívül!

Maradékok félárban!

Szives megtekintést kér

REISINGER és EISNER
divatáruháza.